

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
кафедра країнознавства та туризму
Українська асоціація туристських агенцій
Асоціація в'їзних туроператорів України
Інститут досліджень діаспори

ТУРИЗМ У ХХІ СТОЛІТТІ: ВИКЛИКИ ТА РЕАГУВАННЯ

Матеріали
міжнародної науково-практичної конференції
Київ, 27 листопада 2020 р.

УДК 338.486.2(082)
Т86

Туризм у ХХІ столітті: виклики та реагування [Матеріали міжнародної науково-практичної конференції]. – К., 2020. – 214 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, протокол № 5 від 11 грудня 2020 р.

Рада конференції:

Губерський Леонід – академік НАНУ, ректор КНУ імені Тараса Шевченка, *співголова*; *Телемаху Луїс* – Надзвичайний та Повноважний Посол Республіки Кіпр в Україні, *співголова*; *Рудіч Антон* – президент Української асоціації туристських агенцій; *Юхновець Марія* – президентка Асоціації в'їзних туроператорів України; *Олійник Ярослав* – академік НАПНУ, декан географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка; *Любіцева Ольга* – д.геогр.н., професорка, завідувачка кафедри країнознавства та туризму КНУ імені Тараса Шевченка; *Антоненко Володимир* – д.геогр.н., професор, завідувач кафедри міжнародного туризму Київського університету культури; *Архипова Людмила* – д.т.н., професорка, завідувачка кафедри туризму Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу; *Басюк Дарія* – д.е.н., професорка, завідувачка кафедри аграрного консалтингу і туризму Національного університету біоресурсів і природокористування України; *Дудник Іван* – д.геогр.н., професор, завідувач кафедри міжнародного туризму і країнознавства факультету міжнародних відносин Національного авіаційного університету; *Мальська Марта* – д.е.н., професорка, завідувачка кафедри туризму Львівського національного університету імені Івана Франка; *Меліх Олена* – д.е.н., професорка, завідувачка кафедри туристського бізнесу та рекреації Одеської національної академії харчових технологій; *Парфіненко Анатолій* – к.і.н., доцент, завідувач кафедри туристського бізнесу Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна; *Ткаченко Тетяна* – д.е.н., професорка, завідувачка кафедри туризму та рекреації Київського національного торговельно-економічного університету

Оргкомітет конференції:

Винниченко Ігор – к.г.н, доцент кафедри країнознавства та туризму КНУ імені Тараса Шевченка, директор Інституту досліджень діаспори; *Гринюк Діана* – к.г.н., асистентка кафедри країнознавства та туризму КНУ імені Тараса Шевченка; *Сировець Сергій* – к.г.н, доцент кафедри країнознавства та туризму КНУ імені Тараса Шевченка, *відповідальний секретар*

ISBN 978-617-674-053-7

Збірка матеріалів міжнародної науково-практичної конференції містить результати студіювань науковців, педагогів, аспірантів та студентів різних регіональних центрів, а також практиків туризму. У публікаціях висвітлюються та аналізуються питання ризиків у туристській індустрії, венчурного капіталу в туризмі, ризик-менеджменту в туризмі, вітчизняного та зарубіжного досвіду реагування на COVID-19, валютних та інвестиційних ризиків у царині туризму і рекреації, мінімізації ризиків в індустрії туризму, банкрутства підприємств туріндустрії, кадрового забезпечення інноваційної та креативної туристської діяльності.

© Винниченко І., упорядкування, 2020

ОГЛАВ

Гратуляції	8
------------	---

Ризики в туристській індустрії: сутність, види, характеристики

Винниченко І.

КРИЗА ЯК ШАНС ДЛЯ РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ. ЧИ ГОТОВА ДО ЦЬОГО ВЛАДА?.....	12
---	----

Басюк Д.

СУЧАСНІ ВИДИ РИЗИКІВ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВ ТУРИЗМУ.....	16
---	----

Білоус С., Масюк Ю., Красько А.

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ РИЗИКИ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ.....	19
---	----

Галюк І., Федюк М.

ОСОБЛИВОСТІ КЛАСИФІКАЦІЇ РИЗИКІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ТУРИЗМУ В ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ.....	22
--	----

Михайлюк О.

ОЦІНКА ЕКОЛОГІЧНОГО РИЗИКУ ГОТЕЛЬНИХ ПОСЛУГ.....	23
--	----

Романів П.

УПРАВЛІННЯ ФАКТОРАМИ РОЗВИТКУ РЕСТОРАННИХ МЕРЕЖ ЯК ПОКАЗНИК ЯКОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ.....	26
---	----

Рутинський М., Кушнірук Г.

ВІЗІЇ ЕКСПЕРТІВ ЛЬВІВСЬКОГО МІЖНАРОДНОГО ФОРУМУ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ 2020 ЩОДО СТАНУ ТА ПЕРСПЕКТИВ ТУРИЗМУ УКРАЇНИ.....	29
---	----

Igor Smyrnov, Jibo Tsuy

PROBLEMS OF MILITARY TOURISM DEVELOPMENT IN UKRAINE AND POLAND IN BORDER REGIONS.....	33
---	----

Мацука В.

РИЗИК ІНОВАЦІЙНИХ РІШЕНЬ В ТУРИЗМІ.....	37
---	----

Осипенко К.

ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМАТИКА СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТУРИСТИЧНИХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ.....	39
--	----

Мельниченко С., Бабушкіна Р.

ІНВЕСТИЦІЙНІ РИЗИКИ В ТУРИСТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	41
---	----

Ризик-менеджмент в туризмі: вітчизняний та закордонний досвід

Завербний А., Мовчко М., Завербний С.

РЕПУТАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В СФЕРІ ТУРИЗМУ: РИЗИКИ ТА ПЕРЕВАГИ ЗАСТОСУВАННЯ.....	44
---	----

<i>Мельник Л., Савенко А.</i> РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ У ТУРИСТИЧНІЙ ІНДУСТРІЇ.....	46
<i>Даниленко О.</i> СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ПОДІЄВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У РЕСТО- РАННОМУ КОМПЛЕКСІ.....	48
COVID-19: вітчизняний та зарубіжний досвід реагування	
<i>Igor Smiyrnov</i> PROBLEMS OF RESTAURANT BRANCH DEVELOPMENT IN UKRAINE IN CONDITIONS OF РЕАГУВАННЯ -19 PANDEMIC.....	51
<i>Босовська М., Полтавська О., Салімон О.</i> НАСЛІДКИ ГЛОБАЛЬНОЇ ПАНДЕМІЇ COVID-19 В ТУРИЗМІ: СТРАТЕГІ- ЧНІ ВИКЛИКИ ТА ІННОВАЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ.....	55
<i>Чуєва І., Сидорук А., Жестков С.</i> COVID-19: ВПЛИВ НА ВНУТРІШНІЙ ТУРИЗМ.....	58
<i>Гнатів Н.</i> ПОСЛУГИ В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ В УМОВАХ COVID- 19.....	60
<i>Іваненко І.</i> УЗАГАЛЬНЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО ДОСВІДУ РЕАГУВАННЯ НА ПАН- ДЕМІЮ COVID-19 У РЕСТОРАННОМУ ГОСПОДАРСТВІ.....	63
<i>Кирилюк І.</i> РОЗВИТОК ТУРИЗМУ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19.....	67
<i>Мудрієвська Ю., Ніколайчук О.</i> ОЦІНКА СУЧАСНОГО СТАНУ СВІТОВОГО РИНКУ ГОТЕЛЬНИХ ПОС- ЛУГ В УМОВАХ COVID-19.....	69
<i>Нестерчук І.</i> НАЦІОНАЛЬНІ ТУРИСТИЧНІ ОРГАНІЗАЦІЇ: ПЕРЕЗАВАНТАЖЕННЯ ПІ- СЛЯ COVID-19.....	71
<i>Бейдик О.</i> НАЦІОНАЛЬНИЙ ТУРИЗМ У ПОСТПАНДЕМІЧНИЙ ПЕРІОД.....	74
<i>Шикіна О., Ремігайло І.</i> ШЛЯХИ АДАПТАЦІЇ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ ДО НАСЛІДКІВ COVID- 19.....	78
<i>Савченко І.</i> ОСОБЛИВОСТІ ТУРИСТИЧНИХ ПОДОРОЖЕЙ УКРАЇНЦІВ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ COVID-19 У 2020 Р.	81
<i>Цимбала О., Дорош Ю.</i> ТУРИСТИЧНО-ОРІЄНТОВАНІ ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА ЛЬВІВ- ЩИНИ В УМОВАХ КАРАНТИНУ: ОКРЕМІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ.....	83
<i>Околович І.</i> СІЛЬСЬКИЙ ТУРИЗМ І ВИКЛИКИ COVID-19: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД РЕАГУВАННЯ.....	86

Смаль І. ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МІЖНАОДНОГО ТУРИЗМУ У КОНТЕКСТІ ПАНДЕМІЇ COVID-19.....	90
Ключівський Ю. КАРАВАНІНГ ТА КЕМПІНГИ В УКРАЇНІ (ЯК РЕАГУВАННЯ НА ВИКЛИК COVID-19).....	93
Загура О., Винниченко І. ШВЕЦІЯ: ЗАХОДИ ЩОДО МІНІМІЗАЦІЇ ВПЛИВУ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА ТУРИЗМ.....	97
Цуй Чжибо ВПЛИВ COVID-19 НА ВІДВІДУВАННЯ КИТАЮ УКРАЇНСЬКИМИ ТУРИСТАМИ, ТРУДНОЩІ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ТА КОНТРЗАХОДИ.....	100
Пацюк В., Казаков В. ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ПОДОРОЖЕЙ УКРАЇНОЮ У ФОРМАТІ КЕМПІНГОВИХ ТУРІВ.....	103
Буткалюк К., Буличева Т., Гринюк Т. ДОСВІД ЗБЕРЕЖЕННЯ ТУРИСТИЧНИХ РЕСУРСІВ ВОЛИНІ З УРАХУВАННЯМ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ.....	106
Хумарова Н., Шевченко Г., Петрушенко М. ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ ТУРИЗМУ ТА РЕКРЕАЦІЇ В УКРАЇНІ У КОНТЕКСТІ ГАЛУЗЕВОГО СПІВРОБІТНИЦТВА.....	109
Ткачук Л., Руднєва М. МІЖНАРОДНІ ПОДОРОЖІ АВІАЦІЙНИМ ТРАНСПОРТОМ У ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ.....	111
Герасименко К., Ніколайчук О. ПРОБЛЕМИ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ COVID-19.....	114
Ємельяненко Я., Мирний С. ПОДОЛАННЯ КРИЗ ІННОВАЦІЙНИМ ТУРИЗМОМ (НА ПРИКЛАДІ ПРОЄКТУ «ЧОРНОБИЛЬ ТУР»).....	116
Нагорна К., Винниченко І. ТУРИСТСЬКА ІНДУСТРІЯ ДАНІЇ: РЕАГУВАННЯ НА COVID-19.....	121
Любіцева О. «НЕМА ТОГО ЗЛОГО, ЩОБ НЕ ВИЙШЛО НА ДОБРЕ» АБО ПОЗИТИВНІ ВИСНОВКИ З ПАНДЕМІЇ.....	123
Гринюк Д. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ТУРИЗМУ ОАЕ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА РЕАГУВАННЯ.....	127
Матвієнко Н., Матвієнко В. ПАНДЕМІЯ COVID-19: НОВІ ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ТУРИЗМУ.....	130
Логін І., Винниченко І. COVID-19: РЕАГУВАННЯ ЗАРУБІЖЖЯ В ЛИСТОПАДІ 2020 Р.	134

<i>Ганенко Ю.</i> COVID-19 ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОГО ТУРИЗМУ КРАЇН. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РЕАГУВАННЯ.....	136
---	-----

Валютні та інвестиційні ризики в царині туризму і рекреації

<i>Грицаєнко Г., Грицаєнко М.</i> ІНВЕСТИЦІЙНІ РИЗИКИ В ТУРИЗМІ.....	140
---	-----

Мінімізація ризиків в індустрії туризму: досвід та науковий супровід

<i>Кіпчено В.</i> СТАЛІСТЬ ЯК НОВА НОРМА: ГЛОБАЛЬНЕ БАЧЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ТУРИЗМУ Й СТАН ПИТАННЯ В УКРАЇНІ.....	144
<i>Черчик Л.</i> СУЧАСНІ ВИКЛИКИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ.....	147
<i>Ніколайчук Т.</i> ЕКО-ВАУЧИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ МІНІМАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ РИ- ЗИКІВ У СФЕРІ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ.....	150
<i>Акулов М., Крамар А.</i> МІНІМАЦІЯ РИЗИКІВ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ.....	153
<i>Архипова Л., Винниченко І.</i> МІНІМАЦІЯ РИЗИКУ ПОНАДНОРМОВОГО ТУРИЗМУ: РЕАЛІЇ КУРО- РТУ «БУКОВЕЛЬ».....	156
<i>Рутинський М., Криванчик С.</i> ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ ТРУС- КАВЦЯ.....	159
<i>Сапожник К., Ніколайчук О.</i> ФОРМИ УПРАВЛІННЯ ГОТЕЛЬНИМИ МЕРЕЖАМИ ЯК СПОСІБ МІНІ- МІЗАЦІЇ РИЗИКІВ.....	161
<i>Oleksandr Hladkyi, Yana Dolinska</i> MARKETING PLAN AS A KEY TO MINIMIZATION OF RISKS IN TOUR- ISM INDUSTRY.....	164
<i>Бабов К., Бабова І., Коєва Х.</i> РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ ЛІКУВАЛЬНИХ РЕСУР- СІВ ЯК ЗАПОРУКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ КУРОРТНО-РЕКРЕАЦІЙНИХ ТЕРИТОРІЙ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	167
<i>Бучко Ж., Іваночко Р.</i> БЕЗПЕЧНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТАХ.....	168
<i>Дашук Ю.</i> ІННОВАЦІЙНІ ЗАСОБИ МОНІТОРИНГУ ТУРИСТИЧНОГО РУХУ.....	171

Чернега О. РЕПУТАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ТУРИСТИЧНОЇ ДЕСТИНАЦІЇ: ПРИНЦИПИ ТА ФУНКЦІЇ.....	174
---	-----

Кадрове забезпечення інноваційної та креативної туристської діяльності

Нездоймінов С. ШЛЯХИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДУАЛЬНОЇ ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ТУРИЗМ».....	179
Бабушко С., Попович С., Крікун Л. РОЗВИТОК ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ТУРИЗМУ У ВІТЧИЗНЯНИХ ЗВО.....	182
Скарга О. ТРУДОРЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	185
Красько А., Білоус С. БІЗНЕС-ЕТИКА В ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	187
Петренко І. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРЕАТИВНОЇ ТУРИСТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (НА ПРИКЛАДІ ПРОВЕДЕННЯ КРАЄЗНАВЧИХ ЕКСКУРСІЙ СТУДЕНТАМИ ВНЗ УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»).....	190
Кудінова І., Хилюк А. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТУРИСТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	192
Мирний С., Асламова К. КУРС ЧОРНОБИЛЬСЬКИХ ГІДІВ: БАГАТОДИСЦИПЛІНАРНА ПІДГОТОВКА КАДРІВ ІННОВАЦІЙНОГО ТУРИЗМУ.....	193
Ганіч А. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ТА КРЕАТИВНОЇ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	196
Зінько Ю., Мальська М., Дубіс Л. ДО ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ В ОСВІТНЬОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ГЕОТУРИЗМУ.....	200
Звернення «Про потребу термінового включення турбо-режиму просування місць та об'єктів України, що мають унікальне світове значення, до Списку Світової спадщини ЮНЕСКО»	203
Відомості про авторів	206

Валютні та інвестиційні ризики в царині туризму і рекреації

Грицаєнко Галина, Грицаєнко Микола

ІНВЕСТИЦІЙНІ РИЗИКИ В ТУРИЗМІ

Розвиток економіки туристичної галузі країни залежить від існуючої інвестиційної політики. Безумовно, сьогодні держава не має реальної можливості задовільнити усі наявні потреби розвитку туризму за рахунок бюджетних коштів, тому виникає потреба пошуку механізмів залучення інших фінансових ресурсів. В той же час існують інвестиційні ризики, які притаманні саме туризму, і які врешті решт визначають інвестиційну активність туристичних агентств та операторів.

Проблеми інвестиційної привабливості країни в цілому та зокрема туристичної галузі розглядали Грицаєнко Г. [1; 2], Грицаєнко М. [1], Кравцова А. [3], Майорова Т. [4], Урванцева С. [4], Шуплат О. [4], Чернишев В. [5], Шинкаренко В. [5], Шинкаренко Л. [5] та інші науковці. Попри численність публікацій, залишаються недопрацьованими питання інвестиційних ризиків, що обумовлює актуальність обраної теми дослідження.

За 2016-2019 рр. прямі іноземні інвестиції в діяльність туристичних агентств, туристичних операторів, надання інших послуг із бронювання та пов'язану з цим діяльність скоротилися більше, ніж в два рази і становили на кінець 2019 р. 6129,4 тис. дол. США. При цьому кількість суб'єктів господарської діяльності в туристичній галузі в 2018 р. порівняно з 2010 р. збільшилась на 34 одиниці до 10520 одиниць, з яких 68,4% – фізичні особи підприємці. Кількість зайнятих працівників відповідно зменшилась на 6,5 тис. осіб в цілому, хоча у фізичних осіб підприємців збільшилась на 51,8% (або на 3,6 тис. осіб) – до 10,6 тис. осіб, що становить 51,3% від усіх працівників галузі.

Обсяг реалізованих послуг за відповідний період збільшився в 2,5 рази і становив у 2018 р. 11,9 млрд. грн., з яких 20,3% - послуги фізичних осіб підприємців (рис. 1).

Фінансові результати до оподаткування лише в 2017 та 2018 рр. мають позитивне значення (відповідно 14,2 та 34,3 млн. грн.), в інші роки галузь отримує суттєві збитки. Збитковість галузі відбилася на розмірах і темпах зміни капітальних інвестицій. Так, в 2018 р. порівняно з 2010 р. розмір капітальних інвестицій скоротився на 87,4 млн. грн., або в п'ять разів, і становив лише 22,46 млн. грн. В середньому за рік скорочення становило 18%. Безумовно, на розмір капітальних інвестицій повинні впливати фінансові результати діяльності суб'єктів господарювання. За розрахунками, залежність капітальних інвестицій від обсягів реалізованих послуг в туристичній галузі має наступний вигляд:

$$y = -0,0064x + 109079; R^2 = 0,1667; R = 0,4083.$$

Тобто, збільшення обсягів реалізованих послуг на 1 тис. грн. супроводжувалось скороченням капітальних інвестицій на 6,4 грн. Коефіцієнт кореляції свідчить про середню тісноту зв'язку, а коефіцієнт детермінації про те, що обсяги реалізованих послуг лише на 16,7% визначають варіацію капітальних інвестицій, інші 83,3% - вплив факторів, які не включені в модель, і в першу чергу – інвестиційний ризик.

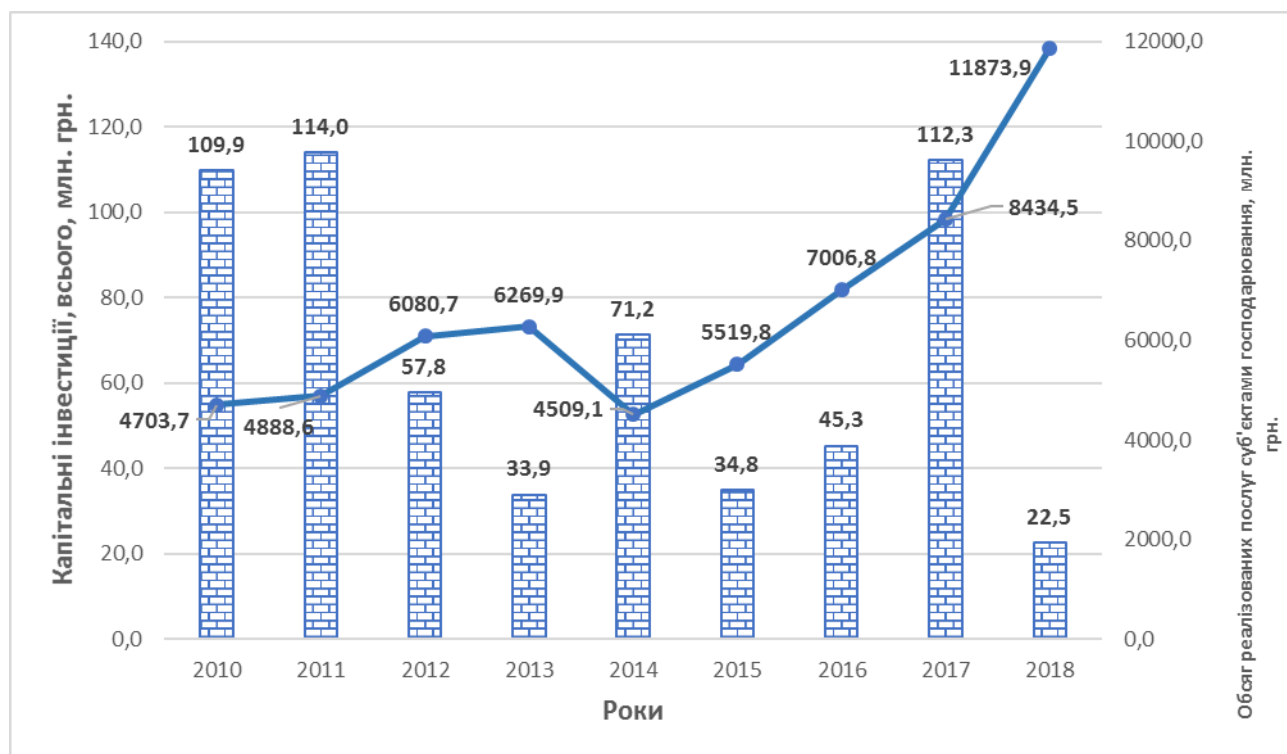

Рис. 1. Динаміка капітальних інвестицій та обсягів реалізованих послуг суб'єктами господарювання в туристичній галузі, тис. грн.

Джерело: складено за даними Державної служби статистики України

Ризик в загальному розумінні – це будь-яке відхилення від очікуваного результату. Ризик в туристичній галузі – це ймовірність втрати клієнтів, недоотримання доходів, поява додаткових витрат. Якщо мова йде про інвестиційний ризик у туристичній галузі – це ймовірність втрати інвестованого капіталу або недоотримання очікуваного прибутку від реалізації інвестиційного проекту внаслідок різноманітних факторів (табл. 1).

Вважаємо, що для покращення інвестиційної привабливості туристичної галузі та зменшення відповідного інвестиційного ризику необхідні комплексні заходи, направлені на розробку пріоритетних напрямів інвестиційної політики туристичної галузі країни в цілому та окремих регіонів; формування відповідного ринку інвестиційних ресурсів; удосконалення правових засад регулювання туристичних відносин, в тому числі відповідності законодавства України про

туризм світовим вимогам; запровадження інформаційної підтримки суб'єктів туристичної галузі, підвищення рівня якості та доступності туристичних послуг, розширення міжнародного співробітництва у сфері туристичної діяльності та утвердження України на світовому туристичному ринку.

Таблиця 1

Фактори, що впливають на інвестиційний ризик у туристичній галузі

Фактори	Важелі впливу фактору на інвестиційний ризик
зовнішньо- та внутрішнь-ополітичний	окупація частини території Російською Федерацією, вибори, зміна влади, політичні симпатії населення регіону тощо
законодавчий	нормативно-правова база інвестування в туристичну галузь
соціальний	втрата частини людського капіталу внаслідок міграції, соціального капіталу – внаслідок втрати довіри в суспільстві; соціальна напруга, викликана пандемією, безробіттям, станом платоспроможності тощо
фінансово-економічний	негативні тенденції в економічному розвитку регіону (ступінь інфляції, валютний курс, відсоткова ставка, стійкість фінансової системи, втрата значної частини ринків збуту для окремих галузей тощо)
транспортний	порушення традиційних транспортних та логістичних сполучень
екологічний	перевищення антропогенного навантаження на рекреаційні території, високий рівень забруднення навколишнього середовища
кримінальний	рівень злочинності в регіоні, рейдерство тощо

Джерело: складено на основі власних досліджень

Перспективами подальших досліджень є обґрунтування інституційних перетворень, які сприятиме зменшення інвестиційного ризику в туристичній галузі на засадах стимулювання і підтримки підприємництва у відповідній сфері як державному, так і на регіональному рівні.

1. Грицаєнко Г., Грицаєнко М. Інвестиційна привабливість України // Agricultural and resource economics: international scientific e-journal. 2017. Vol. 3, № 1. С. 80-93.
2. Грицаєнко Г. Сучасний стан інвестиційної привабливості України // Стратегічні імперативи розвитку туризму та економіки в умовах глобалізації: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 30–31 березня 2017 р.: в 2 т. – Запоріжжя:ЗНТУ, 2017. – Т. 2. – С. 128-129.
3. Кравцова А. Класифікація ризиків підприємств туристичного бізнесу // Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка. – 2013. – Т. 18, Вип. 4(2). – С. 92-95.

4. *Майорова Т., Урванцева С., Шуплат О.* Стан фінансового забезпечення інвестиційної діяльності підприємств сфери туризму в Україні // *Економіст.* – 2016. - № 7. – С. 3-7.
5. *Чернишев В., Шинкаренко В., Шинкаренко Л.* Оцінка ризиків у туризмі за допомогою математичних методів // *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство.* – 2017. – Вип. 12(2). – С. 177-181.

ЗВЕРНЕННЯ

до Президента України

учасників Міжнародної науково-практичної конференції
«Туризм у ХХІ столітті: виклики та реагування»
(Київ, 27 листопада 2020 р.)

**Про потребу термінового включення турбо-режиму
просування місць та об'єктів України,
що мають унікальне світове значення,
до Списку Світової спадщини ЮНЕСКО**

Шановний пане Президенте!

Ми, представники індустрії туризму та гостинності, фахових асоціацій та громадських організацій, державних структур, науковці- та викладачі-туризмологи провідних університетів України, – учасники Конференції «Туризм у ХХІ столітті: виклики та реагування», організованої Київським національним університетом імені Тараса Шевченка, Українською асоціацією туристських агенцій, Асоціацією в'їзних туроператорів України та Інститутом досліджень діаспори, –

звертаємось до Вас із пропозицією включити турбо-режим термінового системного надання місцям та об'єктам України, що мають унікальне світове значення, статусу Місць Світової спадщини ЮНЕСКО – як засобу коначе необхідного зараз стимулювання в'їзного і внутрішнього туризму, збереження та промоції культурних і природних надбань України та підсилення її позитивного іміджу в світі.

Галузі туризму та гостинності України, які забезпечують до півмільйона робочих місць, дають відчутний відсоток національного валового продукту, залучають в економіку України мільярди доларів, – ці галузі, що не вповні відновились після кризи 2014 року, зараз переживають ще гіршу кризу. У коронавірусному 2020 році спад туристичного потоку складатиме, за різними оцінками, від 70% до 85% – зменшення в три, чотири і більше разів! Багато туроператорів, закладів харчування та розміщення вже, збанкрутувавши, зникли, значна частина інших ледь животіють. Навіть після подолання пандемії (а то ще й до нього) розпочнеться викликана її драматичними економічними наслідками **шалена пост-кризова глобальна конкуренція за геть змілілий потік істотно збіднілих туристів.**

Дуже ефективним, в сенсі співставлення витрат і надбань, національним інструментом у цій конкуренції може стати, зокрема, цільовий державний план заходів з швидкого й системного просування українських

об'єктів у Список Світової спадщини ЮНЕСКО: це одразу підніме їх і Україну в цілому в світовому туристичному рейтингу.

До самого останнього часу цей напрямок діяльності був державою занедбаний. За нашою інформацією, з 2013 року державні установи фактично не ведуть системну роботу з просування українських об'єктів та місць у Список Світової спадщини ЮНЕСКО. Більше того, відомі випадки, коли *вже підготовлені* заявки губились в надрах шухляд міністерських чиновників – і так і не потрапили до ЮНЕСКО. Роками (а то й десятиріччями) тягнеться оформлення заявок на фортеці у Кам'янець-Подільську та Білгород-Дністровську, Тарасову гору з могилою Т. Шевченка, київську вулицю Хрещатик, конструктивістський Будинок Державної промисловості (Держпром) у Харкові, об'єкти історичного центру міст Чернігова та Одеси, парк «Софіївка», об'єкти Трипілля та Чорнобиля. Приклад останнього типовий: з моменту, коли Національний комітет ІКОМОС (Міжнародної ради з охорони пам'яток та історичних місць) одноголосно рекомендував подати об'єкти та місця Чорнобильської зони в Список, до моменту тільки *початку* роботи Міністерства культури над цим пройшло близько 3-х років. І це зовсім не найгірший випадок... Практично відсутній пошук державою перспективних кандидатів у цей список (а ними могли б стати, наприклад, всесвітньовідоме місце Голокосту Бабин Яр, чи Поле Полтавської битви, події як мінімум континентального значення, на місцях якої зберігся комплекс пам'яток військового мистецтва та культури ведення воєн 18 сторіччя, та інші). Подібна похмура картина спостерігається і щодо природної спадщини України.

Терміновим виходом із цієї застійно-кризової ситуації, який вкрай необхідний зокрема для відновлення комплексу галузей туризму та гостинності, може стати **Указ Президента України про термінове створення Робочої групи з просування об'єктів та місць культурної та природної спадщини України до Списку Світової спадщини ЮНЕСКО** за участю представників профільних міністерств (культури та інформаційної політики, закордонних справ, захисту довкілля та природних ресурсів та ін.), державних агентств (розвитку туризму, з управління зоною відчуження та ін.), інших держустанов та організацій, місцевої влади, фахівців, представників ініціативних груп окремих об'єктів/місць, турбізнесу та закладів вищої освіти, які готують кадри для туризму. Ця Робоча група має терміново підготувати цільовий **Державний план заходів** з інтенсивного, системного, «конвеєрного» **просування об'єктів та місць культурної та природної спадщини України до Списку Світової спадщини ЮНЕСКО**.

Особливо варто підкреслити доречність закінчення зусиль з підготовки Попередньої заявки щодо чорнобильських місць та об'єктів до 35-х роковин Чорнобильської аварії у квітні 2021 року. З урахуванням колосального масмедійного потенціалу Чорнобиля, того, що він – туристичний магніт-бренд №1 України у світі, – можна впевнено очікувати швидкий злет Чорнобиля (а значить, і України) в рейтингу світових туристичних дестинацій.

Оперативно сконцентрувавши дуже малий, в масштабах держави, ресурс на терміновий запуск інтенсивного процесу включення культурних та природних об'єктів та місць України до Списку Світової спадщини ЮНЕСКО, можна швидко досягти величезного позитивного ефекту. Його проявами будуть, зокрема, не тільки збереження і прискорене відродження галузей туризму, гостинності та суміжних, із сотнями тисяч робочих місць, та відчутні фінансові надходження в національну економіку з-за кордону, – але й світове визнання, стале збереження та ефективна пропаганда культурних та природних надбань України, просування й закріплення позитивного іміджу України в світі.

ЗВЕРНЕННЯ ПРИЙНЯТО

учасниками Міжнародної науково-практичної конференції
«Туризм у ХХІ столітті: виклики та реагування».

Київ, 27 листопада 2020 р.

Відомості про авторів

Акулов Михайло – к.е.н., професор кафедри технологій та організації туризму і готельно-ресторанного бізнесу Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (akulov@i.ua)

Архипова Людмила – д.т.н., професорка, завідувачка кафедри туризму Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (konsevich@ukr.net)

Асламова Катерина – Голова Асоціації чорнобильських гідів, шеф-гід «ЧОРНОБИЛЬ ТУР» (aslamovae@gmail.com)

Бабов Костянтин – д.м.н., професор, заслужений діяч науки і техніки України, директор ДУ «Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології Міністерства охорони здоров'я України» (mrik.odessa@gmail.com, mrik@kurort.odessa.net)

Бабова Ірина – д.м.н., с.н.с., професорка кафедри проектного менеджменту Одеського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України (babovairina@gmail.com)

Бабушкіна Руслана – к.с.-г.н., доцентка кафедри гідротехнічного будівництва, водної інженерії та водних технологій Херсонського державного аграрного університету (ruslanabab@ukr.net)

Бабушко Світлана – д.пед.н., професорка, завідувачка кафедри туризму Національного університету фізичного виховання і спорту України (babushko64sr@gmail.com)

Басюк Дарія – д.е.н., професорка, завідувачка кафедри аграрного консалтингу і туризму Національного університету біоресурсів і природокористування України (daruna.b@gmail.com)

Бейдик Олександр – д.г.н., професор кафедри країнознавства та туризму Київського національного університету імені Тараса Шевченка (aabeudik@gmail.com)

Білоус Софія – к.г.н., доцентка кафедри туризму Львівського національного університету імені Івана Франка (sofija_bilous@ukr.net)

Босовська Мирослава – д.е.н., професорка кафедри готельно-ресторанного бізнесу Київського національного торговельно-економічного університету (bosovskam@ukr.net)

Буличева Тамара – к.г.н., доцентка кафедри географії Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова (lilacsky53@gmail.com)

Буткалюк Катерина – к.г.н., доцентка кафедри географії Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова (k-golovaschenko@ukr.net)

Бучко Жанна – д.г.н., доцентка, завідувачка кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористування Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (zhanna.buchko@gmail.com)

Винниченко Ігор – к.г.н., доцент кафедри країнознавства та туризму Київського національного університету імені Тараса Шевченка, директор Інституту досліджень діаспори (ingvar80@ukr.net)

Галюк Ірина – к.е.н, доцентка кафедри менеджменту та адміністрування Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (iryna-galiuk11@gmail.com)

Ганенко Юлія – здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання кафедри країнознавства та туризму Київського національного університету імені Тараса Шевченка (yuliagasya@gmail.com)

Ганіч Анна – директорка туроператору ANGA Travel (anna@anga.ua)

Герасименко Катерина – студентка кафедри технологій в ресторанному господарстві, готельно-ресторанної справи та підприємництва Донецького національного університету економіки та торгівлі імені Михайла Туган-Барановського (htc1951164@gmail.com)

Гладкий Олександр – д.г.н., професор кафедри туризму та рекреації Київського національного торговельно-економічного університету (alexander.gladkey@gmail.com)

Гнатів Наталія – старша лаборантка кафедри туризму географічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка (Natalia.ivanus1992@gmail.com)

Гринюк Діана – к.г.н., асистентка кафедри країнознавства та туризму Київського національного університету імені Тараса Шевченка (dianagr1987@gmail.com)

Гринюк Тетяна – к.г.н., доцентка кафедри географії Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова (tetyanagr1987@gmail.com)

Грицаєнко Галина – к.е.н, доцентка кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (gritsaenkog1@gmail.com)

Грицаєнко Микола – к.е.н, старший викладач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (gritsaenkog1@gmail.com)

- Даниленко Олена* – аспірантка кафедри готельно-ресторанного бізнесу Київського національного торговельно-економічного університету (adanylenko89@gmail.com)
- Дащук Юлія* – к.е.н., старша викладачка кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Луцького національного технічного університету (Yli2204@ukr.net)
- Долинська Яна* – студентка кафедри туризму та рекреації Київського національного торговельно-економічного університету (ya.dolinska@gmail.com)
- Дорош Юлія* – викладачка кафедри туризму і готельної справи Львівського інституту економіки і туризму (yudorosh07@gmail.com)
- Дубіс Лідія* – д.г.н, професорка, в.о. завідувачки кафедри геоморфології і палеогеографії Львівського національного університету імені Івана Франка, професорка Католицького університету Яна Павла II (Люблін) (lida.dubis@gmail.com)
- Ємельяненко Ярослав* – директор «ЧОРНОБИЛЬ ТУР», Голова Асоціації чорнобильських туроператорів (yaruslav.yemelianenko@chernobyl-tour.com)
- Жестков Сергій* – викладач кафедри фізичного виховання Запорізького національного університету (Zhestkov_s_g@ukr.net)
- Завербний Андрій* – д.е.н., професор кафедри зовнішньоекономічної діяльності Національного університету «Львівська політехніка» (andrii.s.zaverbnyi@lpnu.ua)
- Завербний Сергій* – студент кафедри автоматизованих систем управління Національного університету «Львівська політехніка» (serhii.zaverbnyi.knm.2019@lpnu.ua)
- Загура Ольга* – здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання кафедри країнознавства та туризму Київського національного університету імені Тараса Шевченка (zahura.olia@gmail.com)
- Зінько Юрій* – старший викладач кафедри туризму географічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка (zinkouyriy@gmail.com)
- Іваненко Ірина* – викладачка кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю Ізмаїльського державного гуманітарного університету (iryna.ivanenko.123@gmail.com)
- Іваночко Роман* – студент другого магістерського рівня кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористування Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (ivanochko27@gmail.com)

- Казаків Володимир* – к.г.н., доцент, завідувач кафедри туризму та економіки Криворізького державного педагогічного університету (vl.kazakov1970@gmail.com)
- Кирилюк Ірина* – к.е.н., доцентка кафедри технологій та організації туризму і готельно-ресторанної справи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (irina_kurul@ukr.net)
- Кіптенко Вікторія* - к.г.н., доцентка кафедри країнознавства та туризму Київського національного університету імені Тараса Шевченка (kipavika@gmail.com)
- Ключівський Юрій* – керівник Інформаційно-аналітичної служби «Європейсько-Східний діалог» (IASEED) (Прага, Чеська Республіка) (iaseedua@gmail.com)
- Коева Христина* – завідувачка Українського державного центру стандартизації і контролю якості природних і преформованих засобів ДУ «Український НДІ медичної реабілітації та курортології МОЗ України» (koeva84@gmail.com)
- Крамар Андрій* – студент Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (andriy.kramar@udpu.edu.ua)
- Красько Анна* – к.г.н., доцентка кафедри туризму Львівського національного університету імені Івана Франка (anna.khovalko@gmail.com)
- Криванчик Софія* – студентка кафедри туризму і готельної справи Львівського інституту економіки і туризму
- Крікун Лариса* – викладачка кафедри туризму Національного університету фізичного виховання і спорту України (turizm_nufvsu@ukr.net)
- Кудінова Ірина* – к.е.н., доцентка кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу і консалтингу Національного університету біоресурсів і природокористування України (ikudinova@ukr.net)
- Кушнірук Галина* – к.е.н., доцентка кафедри туризму і готельної справи Львівського інституту економіки і туризму (kgv81282@ukr.net)
- Логін Іван* – здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти першого року навчання кафедри країнознавства та туризму Київського національного університету імені Тараса Шевченка (igolden197@gmail.com)
- Любіцева Ольга* – д.г.н., професорка, завідувачка кафедри країнознавства та туризму Київського національного університету імені Тараса Шевченка (loa13@ukr.net)

- Мальська Марта* – д.е.н., професорка, завідувачка кафедри туризму Львівського національного університету імені Івана Франка (malskym@ukr.net)
- Масюк Юлія* – к.е.н., кафедри туризму Львівського національного університету імені Івана Франка (joliebox@gmail.com)
- Матвієнко Володимир* – к.г.н., доцент кафедри економічної та соціальної географії Київського національного університету імені Тараса Шевченка (rika11@ukr.net)
- Матвієнко Наталія* - к.г.н., доцентка кафедри країнознавства та туризму Київського національного університету імені Тараса Шевченка (rika11@ukr.net)
- Мацука Вікторія* – к.е.н., доцентка кафедри менеджменту Маріупольського державного університету (v.matsuka@mdu.in.ua)
- Мельник Людмила* – викладачка цехової комісії економічних дисциплін Фахового коледжу мистецтв та дизайну Київського національного університету технологій та дизайну (slsna@ukr.net)
- Мельниченко Софія* – здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання кафедри науки про Землю та хімії Херсонського державного аграрного університету (sofiya.melnichenko.98@gmail.com)
- Мирний Сергій* – директор Чорнобильського університету (s.mirnyi@gmail.com)
- Михайлюк Олена* – к.е.н., доцентка кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу Одеського національного економічного університету (elen.mih.555@gmail.com)
- Мовчко Михайло* – студент кафедри зовнішньоекономічної діяльності Національного університету «Львівська політехніка» (mykhailo.movchko.mme.2019@lpnu.ua)
- Мудрієвська Юлія* – студентка кафедри технологій в ресторанному господарстві, готельно-ресторанної справи та підприємництва Донецького національного університету економіки та торгівлі імені Михайла Туган-Барановського (zaychenko@donnuet.edu.ua)
- Нагорна Катерина* – здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання кафедри країнознавства та туризму Київського національного університету імені Тараса Шевченка (nahorna_kateryna@knu.ua)
- Нездоймінов Сергій* – к.е.н., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанного бізнесу Одеського національного економічного університету (2072945@gmail.com)

- Нестерчук Інна* – к.г.н., доцентка, завідувачка кафедри туризму Поліського національного університету (nester_geoeek@ukr.net)
- Ніколайчук Ольга* – к.е.н., доцентка, завідувачка кафедри технологій в ресторанному господарстві, готельно-ресторанної справи та підприємництва Донецького національного університету економіки та торгівлі імені Михайла Туган-Барановського (nikolaichuk@donnuet.edu.ua)
- Ніколайчук Тетяна* – аспірантка Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України (mazzi071988@gmail.com)
- Околович Ірина* – аспірантка кафедри країнознавства та туризму Київського національного університету імені Тараса Шевченка (ira_okolovych@ukr.net)
- Осипенко Кристина* – к.е.н., доцентка кафедри менеджменту Маріупольського державного університету (k.osipenko@mdu.in.ua)
- Пацюк Вікторія* – к.г.н., доцентка кафедри туризму та економіки Криворізького державного педагогічного університету (viktorii.patsiuk@gmail.com)
- Петренко Ірина* – д.і.н., професорка, завідувачка кафедри педагогіки та суспільних наук ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (petr-ir@rambler.ru)
- Петрушенко Микола* – д.е.н., доцент, завідувач відділу економічного регулювання природокористування Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України (petrushenkom@gmail.com)
- Полтавська Оксана* – к.е.н., доцентка кафедри готельно-ресторанного бізнесу Київського національного торговельно-економічного університету (poltavska_o@ukr.net)
- Попович Сергій* – к.і.н., старший викладач кафедри туризму Національного університету фізичного виховання і спорту України (popovich.59@ukr.net)
- Ремігайло Ілона* – викладачка кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу Одеського національного економічного університету, керуюча Green Park Hotel (Ilona.inservice@gmail.com)
- Романів Павло* – к.г.н., доцент кафедри туризму Львівського національного університету імені Івана Франка (pravlo2007@ukr.net)
- Руднева Марина* – к.г.н., доцентка кафедри міжнародного туризму і країнознавства факультету міжнародних відносин Національного авіаційного університету (marina.rudneva@gmail.com)

- Рутинський Михайло* – к.г.н., доцент, завідувач кафедри туризму і готельної справи Львівського інституту економіки і туризму (rytynskij@gmail.com)
- Савенко Анжеліка* – студентка цехової комісії економічних дисциплін спеціальності «туризм» фахового коледжу мистецтв та дизайну Київського національного університету технологій та дизайну
- Савченко Ірина* – к.г.н., викладачка Волинського фахового коледжу Національного університету харчових технологій (irunasavchenko79@ukr.net)
- Салімон Ольга* – к.е.н., доцентка кафедри готельно-ресторанного бізнесу Київського національного торговельно-економічного університету (olgasalimon@ukr.net)
- Сапожник Карина* – студентка кафедри технологій в ресторанному господарстві, готельно-ресторанної справи та підприємництва Донецького національного університету економіки та торгівлі імені Михайла Туган-Барановського (sapozhnik@donnuet.edu.ua)
- Сидорук Анна* – к.п.н., доцентка кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Запорізького національного університету (anna0956564651@gmail.com)
- Скарга Олександра* – к.е.н., доцентка кафедри менеджменту Маріупольського державного університету (o.skarha@mdu.in.ua)
- Смаль Ігор* – к.г.н., доцент, професор кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Університету Короля Данила (Івано-Франківськ) (smal.igor.v@gmail.com)
- Смирнов Ігор* – д.г.н., професор кафедри країнознавства та туризму Київського національного університету імені Тараса Шевченка (smurnov_ig@ukr.net)
- Ткачук Леоніла* – к.г.н., доцентка кафедри міжнародного туризму і країнознавства факультету міжнародних відносин Національного авіаційного університету (inohodez@ukr.net)
- Федюк Марія* – студентка кафедри менеджменту та адміністрування Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (iryna-galiuk11@gmail.com)
- Хилюк Аміна* – студентка кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу і консалтингу (спеціальність «Туризм») Національного університету біоресурсів і природокористування України
- Хумарова Ніна* – д.е.н., професорка, г.н.с. відділу економічного регулювання природокористування Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України (khumarova@nas.gov.ua)

Цимбала Ольга – к.і.н., доцентка кафедри туризму і готельної справи Львівського інституту економіки і туризму (olga.lviv1256@gmail.com)

Цуй Чжибо (Jibo Tsuy) – аспірант кафедри країнознавства та туризму Київського національного університету імені Тараса Шевченка (495425548@qq.com)

Чернега Олена – аспірантка кафедри туризму та рекреації Київського національного торговельно-економічного університету (chernehaelena@gmail.com)

Черчик Лариса – д.е.н, професорка, с.н.с. Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України (cherchyk.larysa@eenu.edu.ua)

Чуєва Інна – к.н.ф.в.с., доцентка кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Запорізького національного університету (denizenko@ukr.net)

Шевченко Ганна – д.е.н., с.н.с. відділу економічного регулювання природокористування Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України (hannashevchenko@gmail.com)

Шикіна Ольга – к.е.н., доцентка кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу Одеського національного економічного університету (katzchen.gusyeva@gmail.com)

Наукова література

Туризм у XXI столітті: виклики та реагування [Матеріали міжнародної науково-практичної конференції]. – К.,2020. – 214 с.

Упорядник І.Винниченко

Збірка матеріалів міжнародної науково-практичної конференції містить результати студіювань науковців, педагогів, аспірантів та студентів різних регіональних центрів, а також практиків туризму. У публікаціях висвітлюються та аналізуються питання ризиків у туристській індустрії, венчурного капіталу в туризмі, ризик-менеджменту в туризмі, вітчизняного та зарубіжного досвіду реагування на COVID-19, валютних та інвестиційних ризиків у царині туризму і рекреації, мінімізації ризиків в індустрії туризму, банкрутства підприємств туріндустрії, кадрового забезпечення інноваційної та креативної туристської діяльності.

За зміст, орфографію та стилістику тексту, а також за порушення авторських прав відповідальними є автори публікацій